

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2025

for Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund

Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå [her](#).

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet, offentlig sektor og organisasjoner har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr. Virksomheter bidrar til utvikling, innovasjon og bedre levekår, men aktiviteten medfører også risiko og reell skade. Derfor har virksomheter en nøkkelrolle i arbeidet for å nå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5-gradersmål. Dette gjøres best i samarbeid. Etisk handel Norge er en medlemsorganisasjon og flerpartssamarbeid med næringsliv, fagbevegelse, arbeidsgiverorganisasjoner, sivilsamfunn og offentlig sektor som sammen adresserer de komplekse utfordringene i de globale leverandørkjedene som den enkelte virksomhet ikke kan løse alene.

Åpenhet, ansvarlighet og kontinuerlig forbedring er grunnleggende i dette arbeidet. Denne medlemsrapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men favner bredere temaer som klima, miljø og antikorrupsjon. Vårt rammeverk bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger – internasjonale anerkjente standarder som ligger til grunn for Etisk handel Norges 13 prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse prinsippene omfatter menneskerettigheter, anstendig arbeid, miljø/klima, dyrevelferd og antikorrupsjon.

Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til å gjennomføre risikobaserte aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på fremdrift i et eget arbeid. Virksomheter på vårt kvalitetsnivå Basis tilfredsstillter åpenhetslovens krav til redegjørelse om aktsomhetsvurderinger. Medlemmer kan også strekke seg etter nivåene Gjennomfører og nå i 2026 Ledende.

Gode aktsomhetsvurderinger handler ikke om å være «risikofri», men om å være transparent og systematisk: å identifisere risiko, forebygge og redusere negativ påvirkning, kommunisere åpent om håndtering og – der det er nødvendig – bidra til gjenoppretting.

Jeg vil takke alle medlemmer for innsatsen, åpenheten og viljen til å bidra til ansvarlige leverandørkjeder. Sammen viser vi hvordan ansvarlig handel kan være til det beste for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Heidi Furustøl

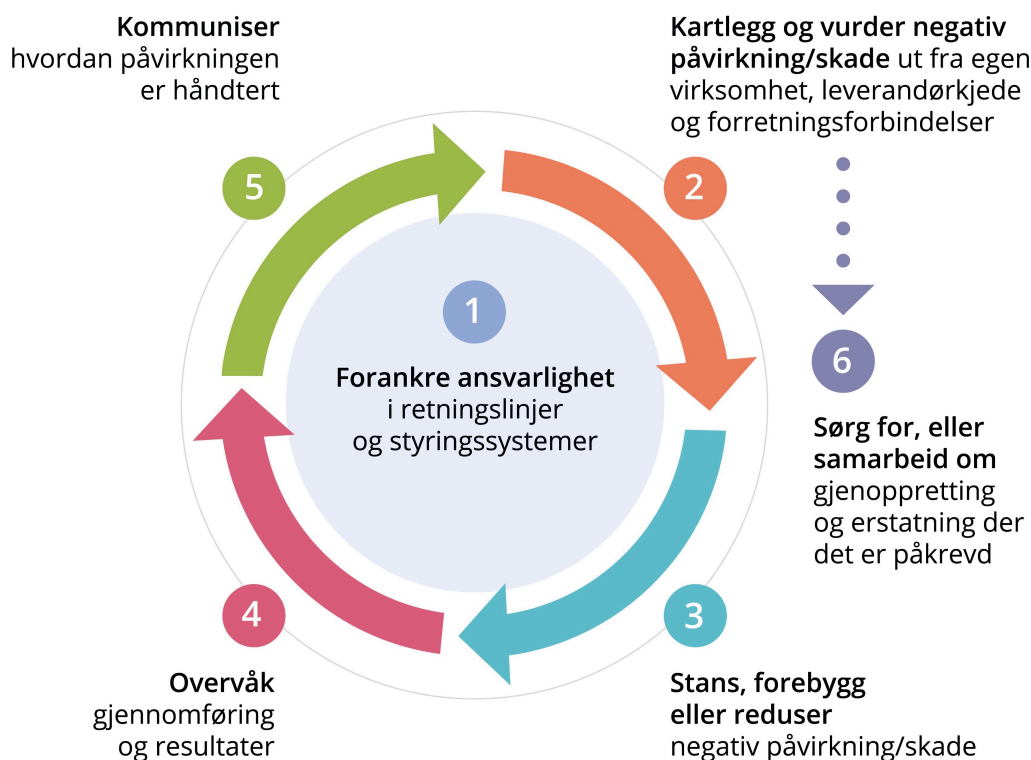
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund (OVL) er bransjeorganisasjonen for ortopeditekniske virksomheter i Norge. I tillegg kan leverandører til bransjen være assosierte medlemmer. Sammen representerer vi en samlet faglig og industriell kompetanse som er avgjørende for å sikre trygge, funksjonelle og bærekraftige ortopediske hjelpemidler til brukere over hele landet.

Et av OVLS sentrale formål er å fremme bærekraftig produksjon og ansvarlige leverandørkjeder gjennom en koordinert og felles innsats. Som bransjeorganisasjon arbeider vi for at produksjon og leveranser innen ortopediteknikk skal være etisk forsvarlige, transparente og i tråd med internasjonale standarder for ansvarlig næringsliv. Dette arbeidet er en integrert del av vår rolle som helsetjenesteleverandører og samfunnsaktører.

Medlemsvirksomhetene i OVL har rammeavtaler med NAV om å levere individuelt tilpassede ortopediske hjelpemidler til mennesker med varige og vesentlige funksjonsnedsettelse. Gjennom dette arbeidet bidrar ortopeditekniske virksomheter til økt livskvalitet, mobilitet og deltakelse for brukere i hele landet. Selv om OVL-bedriftene er små i global sammenheng, erkjenner vi at vi samlet har en betydelig påvirkningskraft. Våre leverandører opererer i internasjonale markeder, og det er derfor avgjørende at vi tydelig kommuniserer bransjens forventninger til grunnleggende menneskerettigheter og ansvarlig produksjon i alle ledd av leverandørkjedene.

I 2025 har det blitt særlig tydelig hvordan globale geopolitiske endringer påvirker også vår bransje i Norge. Arbeidet med risikokartlegging og vurderinger har avdekket områder som krever økt oppmerksomhet fremover, spesielt knyttet til raske endringer i internasjonale rammevilkår. Så langt har kartleggingen ikke avdekket faktiske brudd som har krevd tiltak fra OVLS side, men den har gitt oss et klarere bilde av hvor risikoene ligger og hvor vi må styrke innsatsen.

I den kommende perioden vil OVL prioritere tre hovedområder i arbeidet med ansvarlig forretningspraksis: 1: reduksjon av klima- og gassutslipp i medlemsbedriftenes produksjon og drift, 2: dypere innsikt i de mest komplekse leverandørkjedene, med særlig fokus på produksjonsledd utenfor Europa og 3: systematisk kartlegging av hvordan geopolitiske endringer påvirker våre leverandørkjeder, og hvordan dette kan håndteres på en ansvarlig og forutsigbar måte.

Vi ser frem til et nytt år med videre utvikling, samarbeid og fremgang. Sammen med våre medlemmer, leverandører og samarbeidspartnere vil vi fortsette å arbeide for en mer ansvarlig, transparent og bærekraftig fremtid for den ortopeditekniske bransjen i Norge.

Gunn Berthelsen
Styreleder i OVL/Adm dir i Sophies Minde

Styrets signatur

Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund, OVL

Styret i OVL bekrefter med dette å ha mottatt og lest rapport utarbeidet for Etisk handel Norge som også danner grunnlaget for vår redegjørelse:

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2025
Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund, OVL
Gardermoen, 4 mars 2026

Fyll inn feltet under med navn, stilling og signering på samtlige styremedlemmer

Gunn Berthelsen
Styreleder

Mette Vestli
Styremedlem

Åsa Roth
Styremedlem

Anne Wirak Onsrud
Styremedlem

Petter Christensen
Styremedlem

Jonas Linton
Styremedlem

Tore Solem
Styremedlem

Lars Henrik Østevold
Styremedlem

Gardermoen, 4/3-26

Bergen
02.03.2026

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund

Adresse hovedkontor

Gubberudvegen 8 C, 2312 Ottestad

Viktigste merker, produkter og tjenester

Ortopeditekniske Hjelpemidler

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund (OVL) er bransjeorganisasjon for 16 medlemsvirksomheter. Denne rapporten er en felles redegjørelse på vegne av de 16 medlemsvirksomhetene, og brukes av medlemmene i sine redegjørelser og arbeid med aktsomhetsvurderinger lokalt. Medlemmene er lokalisert utover hele landet, og lager ortopediske hjelpemidler til pasienter med kroniske funksjonsnedsettelse. Pasientene varierer stort i behov da bransjen jobber med alt fra nyfødte til man avgår med døden, og ulike sykdomsbilder som kan gi en varig funksjonsnedsettelse i daglige aktiviteter.

Medlemvirksomhetene tar mål til, produserer og tilpasser ortopeditekniske hjelpemidler til personer som har mottatt et gyldig vedtak fra NAV på at de kan få bistand for å forbedre sin funksjon i daglige aktiviteter. Dette vedtaket tilsier at NAV dekker utgifter knyttet til de ortopediske hjelpemidlene slik at pasientene ikke blir økonomisk ansvarlige.

Medlemsvirksomhetene varierer stort i størrelse fra 2 ansatte til ca 200 ansatte. OVL driftes av et styre bestående av daglig ledere ved de 8 største virksomhetene, i tillegg til Bransjedirektør som har en administrativ stilling. Det er og ansatt en regnskapsfører på oppdragskontrakt, så det er kun Bransjedirektør som er formelt ansatt i OVL. Bransjen for øvrig har nærmere 900 ansatte.

Leverandører av ortopeditekniske produkter og komponenter har mulighet til å være medlem av OVL som assosiert medlem. Ved dette medlemskapet forplikter man seg til å følge retningslinjer for bærekraftig forretningspraksis hos OVL. Per utgangen av 2025 var det 16 assosierte medlemmer av OVL, og dette er de største av leverandørene.

Arbeidet relatert til bærekraftig forretningspraksis gjennomføres av sekretariatet i OVL, som per i dag består av Bransjedirektør Ninnis Thorkildsen. Bransjedirektør mottar innspill og henvendelser fra medlemsvirksomhetene og assosierte medlemmer, og rapporterer tilbake om hvordan arbeidet er lagt opp og progresjon i henhold til handlingsplan for hver periode. Bransjedirektør fronter arbeidet ut mot våre felles leverandører, og kommuniserer ut mot bransjen, myndigheter, studenter og øvrige samarbeidspartnere hva arbeidet resulterer i. Da medlemsvirksomhetene har varierende størrelse på administrasjon og av praktiske grunner er derfor dette arbeidet lagt til bransjeorganisasjonen. 7 av medlemmene omfattes av Åpenhetsloven, og arbeidet med aktsomhetsvurderingene er og lagt til OVL for å kunne ha noe mer påvirkningskraft ved behov.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

1 503 001

Antall ansatte

1

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Nei

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Bransjedirektør sin stilling har blitt økt til 70 % i 2025. Bransjedirektør følger opp arbeidet med etisk handel og bærekraftig forretningspraksis for OVL. .

OVL er for øvrig organisert likt som tidligere.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Ninnis Thorkildsen, Bransjedirektør

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

post@ovl.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Medlemsvirksomhetene i OVL kjøper inn materialer, komponenter og produkter fra et bredt spekter av leverandører til bruk i produksjonen av individuelt tilpassede ortopediske hjelpemidler. I tillegg til råvarer og enkeltkomponenter kjøpes det også inn enkelte ferdigproduserte hjelpemidler som inngår i virksomhetenes totale leveranse til brukerne.

Det finnes et stort mangfold av produkter på det ortopeditekniske markedet, og innkjøpsbehovene varierer mellom medlemsvirksomhetene avhengig av hvilke pasientgrupper de betjener, hvilke teknologier de benytter og hvilke faglige vurderinger som ligger til grunn for valg av løsninger. Noen leverandører tilbyr svært omfattende produktporteføljer, mens andre har et mer avgrenset sortiment.

Innkjøpene skjer fra leverandører som selv benytter underleverandører i ulike deler av verden. Enkelte av våre leverandører har egen produksjon i egne fabrikker, men i stor grad foregår produksjonen gjennom eksterne underleverandører. Leverandørlandskapet spenner derfor fra små enkeltpersonsforetak til store internasjonale selskaper med komplekse globale strukturer.

Som følge av dette varierer også leverandørkjedene betydelig. Noen kjeder er korte og oversiktlige, mens andre består av mange ledd og involverer flere geografiske områder og produksjonsnivåer. Denne variasjonen gjør at risikobildet er ulikt fra produkt til produkt, og understreker behovet for systematisk kartlegging, vurdering og oppfølging av leverandørkjeder for å sikre ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

50

Kommentar til antall leverandører

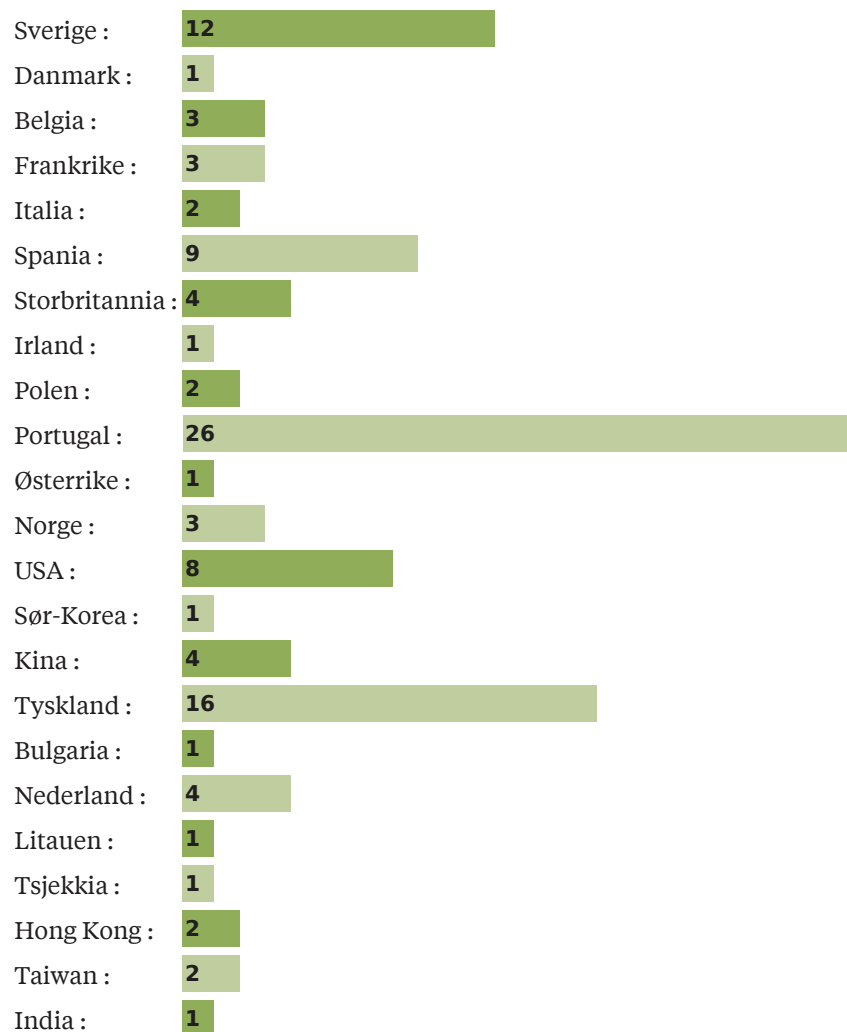
Det finnes et betydelig antall felles leverandører til den ortopeditekniske bransjen i Norge, og disse varierer stort både i størrelse, organisering og omfang. Leverandørlandskapet spenner fra små enkeltpersonsforetak til store internasjonale selskaper med global tilstedeværelse. Det er gjort et overslag som viser at medlemsvirksomhetene samlet benytter rundt 50 leverandører som er direkte knyttet til ortopeditekniske produkter, komponenter og materialer. Innkjøpsvolumet fra disse leverandørene varierer, fra mindre enkeltbestillinger til større og mer omfattende leveranser. Kartleggingen i denne rapporten tar utgangspunkt i de største felles leverandørene, ettersom disse representerer hoveddelen av innkjøpsvolumet og dermed også den mest relevante risikoeksponeringen. Det er derfor valgt å fokusere på de 24 største leverandørene, da dette gir et representativt og helhetlig bilde av bransjens samlede leverandørkjeder. Mindre leverandører utgjør en svært liten andel av totalen og er derfor ikke inkludert i denne runden av kartleggingen. Det er samtidig viktig å presisere at medlemsvirksomhetene også benytter en rekke andre leverandører som ikke er bransjespesifikke – for eksempel innen arbeidstøy, kontorrekvisita, renholdstjenester og andre generelle driftsanskaffelser. Disse inngår ikke i OVLs felles arbeid med leverandørkartlegging per utgangen av 2025, da fokus i denne fasen er rettet mot de leverandørkjedene som er direkte knyttet til produksjon og levering av ortopeditekniske hjelpemidler.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Produsentene kan i sin tur kjøpe halvfabrikata komponenter til sin produksjon.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Flere av leverandørene våre benytter de samme produsentene, noe som innebærer at enkelte produksjonsenheter går igjen på tvers av ulike leverandørforhold. Dette er ikke uvanlig i bransjer med spesialiserte produksjonsmiljøer, og det betyr at enkelte produsenter får en større betydning i risikobildet enn andre. Når de samme produsentene dukker opp i flere kartlegginger, gir det oss både bedre innsikt og et mer helhetlig bilde av hvor risiko kan konsentreres.

Gjennom kartleggingsarbeidet har vi fått oversikt over et betydelig antall leverandører, og vi ser at antallet land som inngår i leverandørkjeden øker. Selv om hovedvekten av produsentene fortsatt befinner seg i Europa, viser kartleggingen at leverandørkjedene er mer geografisk spredt enn tidligere antatt. Dette understreker kompleksiteten i bransjen og behovet for kontinuerlig oppdatering av informasjon.

Vi vet også at leverandørkjedene består av flere nivåer av underleverandører, og at det ofte er begrenset innsyn i de dypeste leddene. Dette gjør det utfordrende å få full oversikt over alle aktører som er involvert i produksjonen av ortopediske hjelpemidler. Samtidig gir kartleggingen et stadig bedre grunnlag for å forstå strukturen i leverandørkjeden, identifisere gjentakende aktører og vurdere hvor det kan være behov for ytterligere informasjon eller oppfølging.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

Kommentar til antall arbeidere

Vi har ikke tilgang til denne informasjonen per dags dato

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Metaller	Globalt
Kjemikalier	Globalt
Skinn/lær	Globalt
Fiber	Globalt
Plast	Globalt
Tekstil	Globalt

Det jobbes med en egen risikokartlegging av materialer ettersom vi vet det er høy risiko knyttet til miljøfaktorer til flere av materialene vi jobber med.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Fokuserer arbeidet med klimakartlegging og reduksjon av klima og gassutslipp hos egne medlemmer

Status: Arbeidet er systematisert med en felles oversikt som kan brukes som baseline

2

Mål: Etablere et felles dokument for kartlegging av råvarematerialer

Status: Dette arbeidet er godt etablert og videreutvikles jevnlig

3

Mål: Gjennomføre to digitale møter i arbeidsgruppen som jobber med aktsomhetsvurderinger etter Åpenhetsloven

Status: Det har vært gjennomført 4 digitale møter i denne gruppen

4

Mål: Kartlegge de største leverandørene av 3D-printede hjelpemidler

Status: Dette arbeidet fortsettes inn i 2026

5

Mål: Utvide antall leverandører i risikokartleggingen

Status: Dette er et kontinuerlig arbeid og vil overføres til 2026

6

Mål: Øke kunnskapen om risiko knyttet til råvarer ved å ferdigstille og distribuere risikokartlegging knyttet til råvarer

Status: Dette er utført

Prosessmål for kommende år

1

Det skal utvikles et risikobilde knyttet til råvareutvinning av de vanligste råvarematerialene bransjen bruker

2

Kartlegge hvilke leverandører som bruker revisjoner som verktøy

3

Etablere felles begrepsavklaring og målsetning for klima og miljøutslipp i egne virksomheter

4

Utvide antall felles leverandører til de felles 40 største

5

Det skal etableres en egen risikovurdering knyttet til risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter ifbm krig

6

Gjennomføre 2 digitale møter i arbeidsgruppen som jobber med Åpenhetsloven

7

Vurdere behovet for å oppdatere samtlige av OVL sin styrende dokumenter knyttet til bærekraftsarbeid

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringsystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.ovl.no/code-of-conduct>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

OVL kommuniserer offentlig at organisasjonen har en aktiv og forpliktende policy for etisk handel og bærekraftig forretningspraksis. I denne policyen beskrives de kravene OVL stiller til egen virksomhet og til medlemsvirksomhetene, herunder aktsomhetsvurderinger, ansvarlig innkjøpspraksis, respekt for grunnleggende menneskerettigheter, fri fagorganisering, antikorupsjon, leverandørutvikling og partnerskap, samt håndtering av land under handelsboikott. Policyen tydeliggjør også forventninger til forhold i leverandørkjeden, inkludert krav om at medlemsvirksomhetene følger relevante FN- og ILO-konvensjoner.

Vår policy er tilgjengelig på OVLs nettsider og oppdateres jevnlig. OVL kommuniserer også sitt arbeid med ansvarlig næringsliv i ulike faglige og bransjerelaterte sammenhenger, både internt i medlemsmassen og eksternt i relevante fora. Dette bidrar til å synliggjøre våre forpliktelser og skape en felles forståelse av bransjens ansvar.

Kompetansebygging er en viktig del av OVLs arbeid. I flere år har OVL undervist tredjeårsstudentene ved ortopediingeniørutdanningen om bærekraftig forretningspraksis og etisk handel i bransjen. Målet er å sikre at kommende fagpersoner har et aktivt forhold til ansvarlige leverandørkjeder og etiske vurderinger før de går inn i yrkeslivet. Dette styrker kompetansen i en yrkesgruppe som i stor grad tar beslutninger om valg av produkter og leverandører. I 2025 har det vært gjennomført en videreutdanning for ortopediteknikere ved Trøndelag Høyere Fagskole. OVL var representert på denne utdanningen og hadde opplæring i bl.a bærekraftig forretningspraksis

Leverandører kan være assosierte medlemmer i OVL, og ved medlemskap forplikter de seg til å følge OVLs policy for bærekraftig forretningspraksis. Vi opplever økende dialog med de assosierte medlemmene om bærekraft, noe som tyder på større bevissthet og engasjement i leverandørleddet.

Det stilles tydelige krav til alle leverandører av ortopediske produkter til det norske markedet, uavhengig av om de er assosierte medlemmer eller ikke. Disse kravene formidles både sentralt gjennom OVLs arbeid med risikokartlegging og bærekraft, og lokalt gjennom medlemsvirksomhetenes dialog med nye leverandører. Dette bidrar til å sikre at forventningene til ansvarlighet er kjent og etterlevd i hele leverandørkjeden.

OVL opplever en tydelig økning i henvendelser fra medlemsvirksomheter som ønsker veiledning i hvordan de skal forholde seg til nye leverandører. Dette gjelder både vurdering av risiko, krav til dokumentasjon og hvordan man sikrer at nye samarbeidspartnere følger bransjens forventninger til ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Den økende etterspørselen viser at medlemsvirksomhetene i stadig større grad søker støtte i OVLs faglige rammeverk før de inngår nye leverandørrelasjoner.

Den økte pågangen fra medlemmene viser at arbeidet med bærekraftig forretningspraksis er godt forankret i bransjen. Det er tydelig at virksomhetene ikke bare forholder seg til kravene i Åpenhetsloven og internasjonale standarder, men også aktivt ønsker å styrke sin egen praksis. At medlemmene oppsøker OVL for råd i forkant av nye leverandørvalg, er et tegn på at OVLs rolle som kompetanse- og støtteorgan er anerkjent og verdsatt. Det viser også at bransjen samlet beveger seg i retning av mer systematisk og ansvarlig leverandørstyring.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

OVLs policy for bærekraftig forretningspraksis er utarbeidet av styret i OVL og deretter behandlet og formelt bifalt av styrene i hver enkelt medlemsvirksomhet. Dette sikrer at policyen er bredt forankret både organisatorisk og operativt, og at den gjenspeiler felles prioriteringer og forventninger i hele bransjen.

Policyen ble opprinnelig utviklet og vedtatt av styret, og senere anerkjent av generalforsamlingen. Den fungerer som et styrende dokument for OVLs arbeid med etisk handel og ansvarlige leverandørkjeder. Jevnlige oppdateringer gjennomføres av styret for å sikre at policyen til enhver tid er i tråd med gjeldende regelverk, internasjonale standarder og utviklingen i bransjen. Vesentlige endringer behandles og vedtas av generalforsamlingen. Neste planlagte revisjon av policyen er satt til 2026.

Hver medlemsvirksomhet har i tillegg sin egen interne policy for bærekraftig forretningspraksis. Det observeres at OVLs policy i stor grad er integrert i disse dokumentene, både hos medlemsvirksomhetene og hos de assosierte medlemmene. Dette viser at policyen fungerer som et felles rammeverk og referansepunkt for bransjen, og at den har en reell styrende effekt i praksis

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger i OVL er tydelig organisert og forankret i både interne retningslinjer og etablerte rutiner. Styret i OVL har besluttet at det overordnede ansvaret for bærekraftig forretningspraksis – inkludert aktsomhetsvurderinger, risikokartlegging og oppfølging av leverandørkjeder – skal ligge hos Bransjedirektør. Bransjedirektør har både det strategiske og det operative ansvaret for dette arbeidet, og funksjonen er integrert i stillingsbeskrivelsen og sekretariatsrollen i OVL.

Arbeidet utføres på vegne av medlemsvirksomhetene, som rapporterer inn relevante opplysninger til Bransjedirektør. Bransjedirektør rapporterer videre til styret, som følger opp fremdrift, prioriteringer og eventuelle behov for justeringer. Denne strukturen sikrer en tydelig ansvarsfordeling og en felles metodikk for hele bransjen.

Siden medlemsvirksomhetene i stor grad benytter de samme leverandørene, er det hensiktsmessig at sekretariatet koordinerer kartlegging og oppfølging. Dette bidrar til felles kunnskapsgrunnlag, reduserer dobbeltarbeid og gir leverandørene én samlet bransjestemme å forholde seg til. Arbeidet omfatter kun de største felles leverandørene, mens lokale og ikke-bransjespesifikke leverandører håndteres av den enkelte virksomhet.

Selv om OVL koordinerer store deler av arbeidet, er det et grunnleggende prinsipp at hver enkelt medlemsvirksomhet selv skal oppfylle kravene til bærekraftig forretningspraksis. Aktsomhetsvurderinger og risikokartlegging krever lokal forankring hos daglig leder og innkjøpsansvarlig, og dette er tydelig kommunisert i OVLs retningslinjer.

For å styrke dette arbeidet ble det i 2023 etablert en egen arbeidsgruppe for aktsomhetsvurderinger. Gruppen består av de syv medlemsvirksomhetene som omfattes av Åpenhetsloven, og har som formål å sikre felles forståelse, metodikk og kvalitet i risikovurderingene. Arbeidsgruppen driftes administrativt av Bransjedirektør etter styrevedtak, og møtes jevnlig digitalt for å sikre bred deltakelse fra hele landet. Ved behov gjennomføres fysiske møter. Arbeidet er nedfelt i interne rutiner og har fortsatt som planlagt inn i 2025.

Resultater, vurderinger og erfaringer fra arbeidsgruppen deles fortløpende med øvrige medlemsvirksomheter og relevante leverandører gjennom medlemsmøter og skriftlig kommunikasjon. Dette bidrar til en felles forståelse av risiko, styrker kompetansen i bransjen og legger til rette for en mer enhetlig tilnærming til aktsomhetsvurderinger.

Aktsomhetsvurderinger og risikoanalyser gjennomføres løpende gjennom året, med særlig fokus i starten av året og på høsten når rapportering og oppdateringer skal gjennomføres. Dette sikrer kontinuitet, kvalitet og etterlevelse av både interne retningslinjer og eksterne krav.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Betydningen av aktsomhetsvurderinger er tydelig forankret i OVLs organisering, stillingsbeskrivelser og arbeidsprosesser. Etter styrevedtak er ansvaret for bærekraftig forretningspraksis, inkludert aktsomhetsvurderinger, lagt til Bransjedirektør. Dette innebærer at Bransjedirektør har både det strategiske og operative ansvaret for det felles bransjearbeidet, mens den lokale gjennomføringen ligger hos hver enkelt medlemsvirksomhet. Rollen og ansvaret er formelt nedfelt i stillingsbeskrivelsen til Bransjedirektør

Bransjedirektør har gjennomgått nødvendig opplæring og kursing for å kunne gjennomføre aktsomhetsvurderinger av felles leverandører av ortopeditekniske produkter og tjenester. Kompetanseutvikling skjer fortløpende, og Bransjedirektør tilegner seg ytterligere kunnskap ved behov gjennom kurs, opplæring og dialog med bl.a. Etisk Handel Norge. Dette sikrer at arbeidet utføres i tråd med gjeldende standarder og beste praksis.

Dialogen mellom Bransjedirektør og medlemsvirksomhetene har økt betydelig de siste årene. Bransjedirektør bistår med veiledning, opplæring og støtte ved behov, og kan bidra direkte inn i virksomhetene dersom det er behov for ytterligere kompetanse lokalt. Dette gjør at betydningen av aktsomhetsvurderinger blir konkretisert i det daglige arbeidet hos medlemsvirksomhetene.

OVL arrangerer to medlemsmøter årlig, hvor både medlemmer, assosierte medlemmer og relevante samarbeidspartnere deltar. På disse møtene presenterer Bransjedirektør status for aktsomhetsvurderinger, resultater fra risikokartleggingen og prioriteringer for kommende periode. Dette gir hele bransjen en felles forståelse av intensjonen bak arbeidet, hvilke utfordringer som identifiseres, og hvilke forventninger som gjelder fremover. Formidlingen bidrar til å tydeliggjøre samfunnsansvaret bransjen har, og hvorfor aktsomhetsvurderinger er en integrert del av virksomhetenes ansvar.

De ansatte i medlemsvirksomhetene informeres gjennom lokal ledelse. Personell med ansvar for kvalitet og innkjøp i de 7 største virksomhetene er representert i arbeidsgruppen for Åpenhetsloven, noe som sikrer lokal forankring av OVLs arbeid.

Medlemsvirksomhetene har selv ansvar for å formidle krav og forventninger til sine ansatte, og det stilles krav om at det settes av tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre arbeidet. I større virksomheter er det dedikerte ansatte som arbeider med kvalitet og aktsomhetsvurderinger, mens mindre virksomheter skal sikre at det avsettes nok tid og kapasitet til å ivareta kravene.

Ved at arbeidet organiseres på et bransjenivå oppleves det som både troverdig og effektivt av leverandører og assosierte medlemmer. En felles tilnærming reduserer unødvendig merarbeid for leverandørene, som ellers vil måtte forholde seg til mange parallelle forespørsler fra ulike virksomheter. Dette bidrar til en god og konstruktiv dialog mellom OVL og leverandørene, og styrker kvaliteten i aktsomhetsvurderingene.

Stillingen som Bransjedirektør ble i 2025 økt til 70 %, noe som gir økt kapasitet til å videreutvikle arbeidet med aktsomhetsvurderinger og styrke oppfølgingen av både medlemsvirksomheter og leverandører.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Bransjedirektør i OVL deltar på nødvendige arrangement hos EHN for å få nødvendig oppdatering og kunnskap. I 2025 har fokuset vært rettet mot bekjempelse av korrupsjon, bruk av sosiale revisjoner og utvinning av mineraler.

Etisk handel er oppe som tema på fagdager som arrangeres for medlemsvirksomhetene. Bransjedirektør er ansvarlig for innhold og formidling på disse møtene. Fokuset ligger i intensjonen med arbeidet, OVL sitt samfunnsansvar, fremtidig arbeid og potensielle negative konsekvenser vår bransje kan ha på ulike samfunnsperspektiv.

Bransjedirektør har i flere år undervist 3års ortopediingeniørstudenter ved OsloMet i etisk handel og bærekraftig forretningspraksis, og informert om arbeidet OVL gjør med bærekraftig forretningspraksis. I 2025 ble det og gjennomført opplæring v ortopediteknikere under videreutdanning ved THYF. Dette medfører at fremtidige arbeidstakere har en aktiv bevissthet rundt dette når de skal ut i arbeidslivet om kort tid. Det oppleves at studentene i stadig større grad har bevissthet og kompetanse innen dette området. Studentene oppfordres sterkt til å stille spørsmål til fremtidige arbeidsgivere rundt dette arbeidet.

OVL opplever en stadig økende etterspørsel fra medlemsvirksomheter som ønsker avklaringer og veiledning knyttet til rutiner, praksis og håndtering av ulike problemstillinger. Denne utviklingen tolkes som et positivt tegn på at medlemmene i større grad ser verdien av å bruke OVL som en faglig støttefunksjon. Det viser også at Bransjedirektør oppfattes som en kompetent og tilgjengelig ressurs som kan kontaktes når det oppstår uklarheter eller behov for faglige vurderinger. Den økte pågangen bidrar samtidig til å styrke samarbeidet mellom medlemsvirksomhetene. Når flere aktører søker råd og diskuterer utfordringer gjennom OVL, skapes det en felles forståelse og en mer samordnet praksis i bransjen. Dette gjør at virksomhetene i større grad løser utfordringer i fellesskap, fremfor å stå alene i vurderinger som ofte er komplekse og krevende.

Dette felles arbeidet gjøres i tillegg til arbeid lokalt hos den enkelte medlemsvirksomhet. I rammeavtalen med NAV stilles det konkrete svar til den enkelte medlemsvirksomhet, og disse må oppfylles lokalt. OVL bidrar med økt kompetanse utover lokalt kompetansebehov.

Bransjedirektør har blitt rådført flere ganger når både medlemmene og assosierte medlemmer trenger veiledning til hvordan arbeidet kan gjennomføres.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

I medlemsvirksomhetenes rammeavtale med NAV er det fastsatt juridiske krav om at virksomhetene skal arbeide systematisk og aktivt med etisk handel og miljø. Dette innebærer at bransjen ikke bare har et etisk ansvar, men også en formell og rettslig forpliktelse til å sikre ansvarlig forretningspraksis. Disse kravene danner grunnlaget for OVLs strategiske arbeid på området.

Med utgangspunkt i disse forpliktelsene har OVL etablert og forankret en egen policy og strategi for bærekraftig forretningspraksis, inkludert overordnede mål og prioriteringer. Policyen er i tråd med FN- og ILO-konvensjonene og angir minimumskriterier for ansvarlighet i bransjen. Det er ikke definert maksimumskriterier, og arbeidet utvikles kontinuerlig for å sikre at praksis er i samsvar med internasjonale standarder og forventninger.

De overordnede målene er nedfelt i OVLs handlingsplan, som vedtas av styret og presenteres for medlemsvirksomhetene på generalforsamlingen i mai hvert år. Handlingsplanen konkretiserer hvordan forpliktelsene skal omsettes i praksis, og Bransjedirektør har ansvar for å følge opp og gjennomføre tiltakene som er besluttet.

Gjennomføringen av arbeidet forutsetter innsats fra både medlemsvirksomhetene og de felles leverandørene. OVLs strategi og handlingsplaner revideres årlig av styret for å sikre at de er oppdaterte og relevante i lys av nye risikoer, regulatoriske endringer og utviklingen i bransjen. I tillegg til den generelle handlingsplanen har OVL utarbeidet en egen handlingsplan for etisk handel, som gir ytterligere retning og struktur til arbeidet.

Bransjedirektør rapporterer jevnlig til styret om status, fremdrift og eventuelle behov for justeringer. Denne rapporteringen sikrer at arbeidet med å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø er integrert i OVLs styringsstruktur og at det følges opp på et strategisk nivå.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Oppfølgingen av OVLs strategier og handlingsplaner for bærekraftig forretningspraksis er tydelig forankret i organisasjonens styringsstruktur og skjer gjennom faste prosesser mellom Bransjedirektør, styret og medlemsvirksomhetene.

Styret har det overordnede ansvaret for å vedta strategier og handlingsplaner, og reviderer disse årlig for å sikre at de er oppdaterte og i tråd med både rammeavtalen med NAV og internasjonale standarder for ansvarlig næringsliv. Handlingsplanene presenteres for medlemsvirksomhetene på generalforsamlingen, og danner grunnlaget for det operative arbeidet gjennom året.

Bransjedirektør har det operative ansvaret for å gjennomføre tiltakene som følger av strategiene og handlingsplanene. Dette inkluderer risikokartlegging, aktsomhetsvurderinger, dialog med leverandører og kompetanseheving i medlemsvirksomhetene. Bransjedirektør rapporterer jevnlig til styret om status, fremdrift og eventuelle behov for justeringer. Denne rapporteringen sikrer at styret har løpende innsikt i arbeidet og kan følge opp at strategiene faktisk omsettes i praksis.

Oppfølgingen skjer også gjennom faste arenaer for dialog og kunnskapsdeling. OVL arrangerer to medlemsmøter årlig, hvor Bransjedirektør presenterer resultater fra risikokartlegging, status for aktsomhetsvurderinger og prioriteringer for kommende periode. Dette gir både medlemmer og assosierte medlemmer en tydelig forståelse av hvordan strategiene følges opp, og hvilke forventninger som gjelder for bransjen fremover.

I tillegg er det etablert en arbeidsgruppe for virksomheter som omfattes av Åpenhetsloven. Gruppen møtes jevnlig og fungerer som en arena for lokal forankring, erfaringsutveksling og felles metodikk. Arbeidsgruppen driftes av Bransjedirektør etter styrevedtak, og bidrar til at strategier og planer får praktisk gjennomslag i virksomhetenes daglige arbeid.

Medlemsvirksomhetene har ansvar for å følge opp kravene lokalt, og dette sikres gjennom intern ledelse, dedikerte kvalitetsansvarlige og krav om at det settes av tilstrekkelige ressurser til arbeidet. OVLs felles innsats fungerer som et supplement som styrker kvaliteten og sikrer en enhetlig tilnærming i bransjen.

Samlet sett sikrer denne strukturen at strategier og handlingsplaner ikke blir stående som overordnede dokumenter, men følges opp systematisk gjennom styring, rapportering, kompetansebygging og tett dialog mellom styret, Bransjedirektør og medlemsvirksomhetene.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

OVL tydeliggjør viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i all dialog med leverandører og forretningsforbindelser. I vår kommunikasjon presenterer vi både policyen for bærekraftig forretningspraksis og våre retningslinjer for leverandører, og gjør det klart at vi forventer at leverandørene har et aktivt og dokumentert forhold til bærekraft. Policyen og retningslinjene er offentlig tilgjengelige på våre nettsider, og alle nye leverandører må akseptere disse som en forutsetning for at medlemsvirksomhetene kan inngå samarbeid. OVLs Code of Conduct er også tilgjengelig digitalt og inngår som et obligatorisk minimumskrav ved nye leverandørrelasjoner.

Leverandører av produkter og tjenester kan være assosierte medlemmer av OVL. Ved å bli medlem forplikter de seg til å følge OVLs etiske retningslinjer og Code of Conduct. Etterlevelse av disse kravene er en forutsetning for å kunne være leverandør til medlemsvirksomhetene, og Bransjedirektør følger opp etterlevelsen ved behov.

I dialogen med leverandører tydeliggjør vi også hvilke krav NAV stiller gjennom rammeavtalen, og hvilke konsekvenser manglende etterlevelse kan ha for både leverandør og medlemsvirksomhet. Dette bidrar til å skape en felles forståelse av det regulatoriske rammeverket bransjen opererer innenfor.

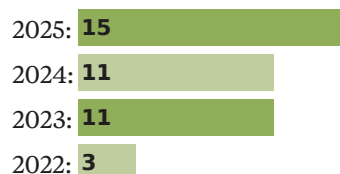
Bærekraftig forretningspraksis er et fast tema på OVLs to årlige medlemsmøter, hvor leverandører i stor grad deltar. På disse møtene presenterer Bransjedirektør status for risikokartlegging, aktsomhetsvurderinger og fremtidige prioriteringer. Dette sikrer at leverandørene får tydelig innsikt i bransjens forventninger og hvilke krav som gjelder.

OVL representerer i praksis hele den ortopeditekniske bransjen i Norge, og dette gir et betydelig gjennomslag i møte med leverandører. Selv om det er medlemsvirksomhetene som må følge opp kravene lokalt, gir den felles tilnærmingen større tyngde og sikrer en mer enhetlig praksis. Ved inngåelse av nye avtaler skal leverandørene signere på minimumskriterier og eventuelle ytterligere dokumenter som medlemsvirksomhetene krever.

I 2024 utvidet OVL kartleggingsarbeidet til 25 felles leverandører, som samlet står for rundt 90 % av innkjøpsvolumet i bransjen. Dette inkluderer flere leverandører enn de som er assosierte medlemmer. Målet er å sikre at hele bransjen – ikke bare OVLs medlemsbase – arbeider etter de samme prinsippene for ansvarlighet. Dette styrker troverdigheten og viser at bransjen står samlet om viktigheten av bærekraftig forretningspraksis.

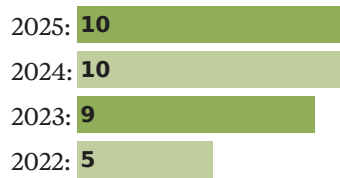
Indikator

Leverandør med 65 % eller mer egen produksjon

I 2022 var det kun 9 leverandører med i kartleggingen, derfor blir det stor forskjell fra år til år

Leverandør med 65 % eller mer videresalg av produkter, komponenter og materialer

I 2022 var det kun 9 leverandører med i kartleggingen, derfor blir det stor forskjell fra år til år

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i 2025 har gitt OVL en rekke viktige erfaringer. En av de mest sentrale observasjonene er at jo mer kunnskap og innsikt vi opparbeider, desto flere områder med potensiell risiko identifiseres. Dette er en naturlig konsekvens av økt modenhet i arbeidet: når forståelsen av leverandørkjeder, materialer og globale forhold styrkes, blir også risikobildet mer nyansert og komplekst.

Gjennom året har Bransjedirektør mottatt en økende mengde tips og innspill om forhold som kan være relevante å kartlegge. Dette viser at både medlemmer og samarbeidspartnere opplever dialogen som trygg, åpen og tillitsbasert. Den gode kommunikasjonen med leverandørene har vært avgjørende for å kunne identifisere nye risikoområder og for å sikre at kartleggingen er så treffsikker som mulig

I 2025 har OVL videreført arbeidet med medlemsvirksomhetenes klimakartlegging. Det er utviklet og forankret et mer felles begrepsapparat og en tydeligere forståelse av hva klimaarbeidet faktisk innebærer. Frem til utgangen av 2025 har innsatsen i hovedsak vært rettet mot scope 1 og scope 2. Samtidig har det blitt tydelig at medlemsvirksomhetene er svært ulike i størrelse, organisering og drift. Dette gjør det utfordrende å etablere felles metoder og mål. Erfaringen fra 2025 er derfor at arbeidet fremover må fokusere på:

- å etablere et felles språk og begrepsavklaringer
- å identifisere konkrete områder hvor utslipp kan reduseres
- å utvikle verktøy som kan brukes av virksomheter med ulike forutsetninger

I forbindelse med risikovurderinger av materialer har det blitt avdekket et tydelig behov for økt kompetanse, særlig knyttet til mineraler og såkalte konfliktmineraler. OVL har derfor innhentet mer spesialisert kunnskap på dette området, og denne kompetansen vil integreres i det videre arbeidet med materialrisikovurderinger i 2026. Sosiale revisjoner som verktøy

Det har også vært et økende fokus på sosiale revisjoner som metode for å innhente informasjon om arbeidsforhold og etterlevelse hos underleverandører. OVL har brukt 2025 til å styrke sin kompetanse på dette området, og i 2026 vil vi se nærmere på omfanget av sosiale revisjoner i leverandørkjeden og hvordan disse kan brukes mer systematisk.

Den geopolitiske situasjonen har hatt betydelig påvirkning på bransjen i 2025. En konkret sak knyttet til potensiell risiko for brudd på internasjonale handelssanksjoner har krevd omfattende innhenting av informasjon og kompetanse, blant annet fra DEKSA.

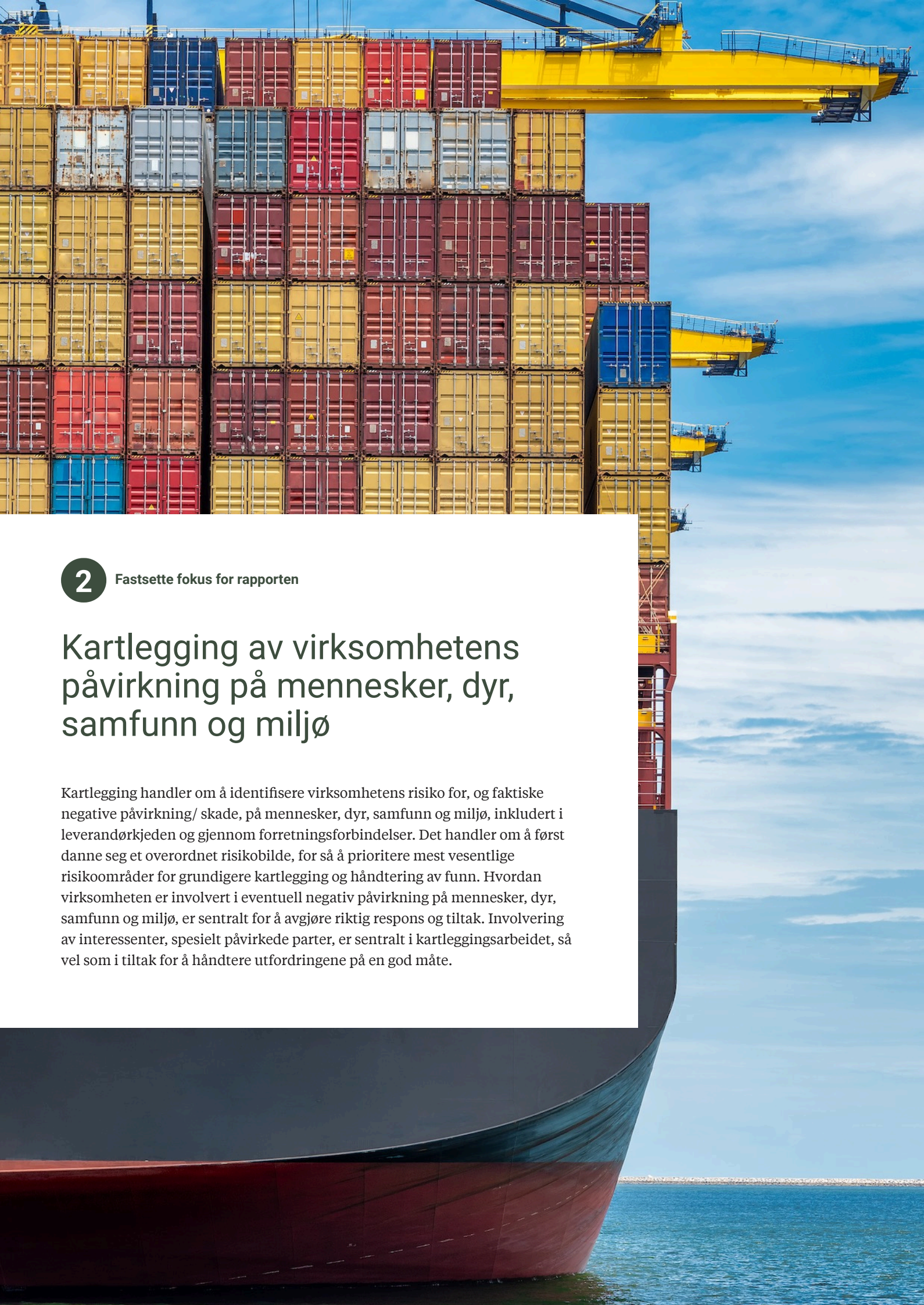
Det er viktig å understreke at det aldri ble avdekket faktiske brudd på sanksjonsregelverket. Risikoen var potensiell, ikke reell. Likevel har saken åpnet et risikoområde som tidligere ikke har vært prioritert, og som nå vil inngå som en del av OVLs videre risikovurderinger.

Prosessen har vært preget av full åpenhet. Kommunikasjonen med medlemmer, leverandører og samarbeidspartnere har vært tydelig, tillitsbasert og så transparent som mulig. Erfaringen viser at åpenhet i slike situasjoner styrker tilliten og gjør det enklere å håndtere komplekse problemstillinger i fellesskap.

I 2025 har OVL også tatt i bruk rutiner for skjerpede aktsomhetsvurderinger. Gjennom praktisk bruk har vi fått verdifulle erfaringer med hvordan disse fungerer, og det er identifisert behov for revisjon av rutinene i 2026 for å sikre at de er hensiktsmessige og effektive.

På grunn av den betydelige ressursbruken knyttet til sanksjonssaken har flere av målene som ble satt for 2025 blitt videreført til 2026. Dette gjelder særlig områder som krever mer tid, kompetanse og koordinering mellom medlemsvirksomhetene.

Det har vært arbeidet videre med medlemsvirksomhetenes eget klimakartlegging. Utarbeiding av felles begreper og verdier er videreutviklet i 2025. Medlemsvirksomhetene er såpass ulike i størrelse, organisasjon og drift at det kan være utfordrende og skulle drive felles arbeid med dette. Arbeidet fremover vil rette seg mot å etablere et felles språk og begrepsavklaring, samt å jobbe mot å konkretisere områder hvor utslipp kan reduseres.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risiko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Negativ påvirkning på miljø og klima i forbindelse med frakt	Miljø	Den europeiske union
Risiko for korrupsjon i land det foregår mye råvareutvinning	Korrupsjon	Belgia Kina Tsjekkia India Italia Polen
Risiko for skade på mennesker ved råvareutvinning	Helse, miljø og sikkerhet	Globalt
Arbeideres rettigheter til organisering i land hvor en stor del av produksjonen foregår	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Arbeidstid Marginaliserte befolkningsgrupper	Kina Storbritannia USA
Risiko for skade på miljø, mennesker og dyr i forbindelse med råvareutvinning	Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Miljø Vann	Globalt

Leverandørkjedene i bransjen varierer betydelig i både lengde og kompleksitet. Noen av dem er korte og oversiktlige, med få ledd mellom produsent og ferdig produkt. Andre er langt mer omfattende, med flere nivåer av underleverandører før de ortopediske hjelpemidlene når pasientene. Denne variasjonen gjør at risikobildet ikke er likt på tvers av leverandører, og at behovet for kartlegging og oppfølging må tilpasses den enkelte kjede.

Gjennom kartleggingsarbeidet har vi fått et stadig bedre bilde av hvor produksjonen faktisk foregår. Majoriteten av produsentene som våre leverandører benytter, er lokalisert i USA, Kina og Storbritannia. Dette er land hvor det kan forekomme økt risiko knyttet til korrupsjon, diskriminering og svakere beskyttelse av arbeidstakerrettigheter, inkludert overtidsbetaling, organisasjonsfrihet og generelle HMS-forhold. På bakgrunn av dette vurderes korrupsjon og arbeidstakerrettigheter som særlig relevante risikoområder som krever ytterligere oppmerksomhet i det videre arbeidet.

I tillegg kommer miljø- og klimarisiko knyttet til global transport. Mange av produktene og komponentene fraktes over lange avstander, noe som medfører betydelige utslipp både fra selve transporten og fra emballasjebruk. Dette er et område hvor vi ser et klart behov for mer systematisk oppfølging og dialog med leverandørene.

Samtaler med leverandørene viser at flere av dem har hatt langvarige samarbeid med sine fabrikker og gjennomført egne kartlegginger av produksjonsforholdene. Dette gjelder særlig leverandører som har store deler av produksjonen i land med høy risiko for negativ påvirkning på mennesker, miljø og klima. Selv om dette gir en viss trygghet, understreker det også behovet for at OVL fortsetter å etterspørre dokumentasjon og vurderinger fra leverandørene for å sikre at risiko håndteres på en tilfredsstillende måte.

Vi vet at leverandørkjeden vår omfatter råmaterialer som metaller, skinn og lær, ulike kjemikalier, plast, fibre og andre materialer som kan være risikofylte å fremstille. I 2025 startet vi derfor et eget arbeid med å vurdere risiko knyttet til disse råvarene, og dette arbeidet vil fortsette inn i 2026. Målet er å få bedre innsikt i hvilke råvarer som representerer størst risiko, og hvordan vi kan følge opp dette på en systematisk måte.

Den geopolitiske utviklingen med økt internasjonal ustabilitet innebærer særlig risiko for brudd på handelssanksjoner, menneskerettighetskrenkelser og indirekte finansiering av ulovlige militære operasjoner, noe som gjør dette til et høyt prioritert risikoområde i vår leverandørkjede. Vi har valgt å fokusere på potensielle brudd på internasjonale handelssanksjoner da vi anser at dette vil kunne gi grunnleggende informasjon om hvilke aktsomhetsvurderinger leverandørene har gjort. Det anerkjennes at den geopolitiske utviklingen har øvrige høyrisiko-områder som vil være relevant å se på.

Per i dag har vi ikke kartlagt tilfeller der det er avdekket faktisk negativ påvirkning eller skade på mennesker, dyr, miljø eller klima. Samtidig anerkjenner vi at fravær av dokumenterte funn ikke nødvendigvis betyr fravær av risiko. Det er fullt mulig at forhold har forekommet uten at informasjonen har nådd frem til OVL. Denne erkjennelsen understreker behovet for fortsatt styrking av kartlegging, dialog og transparens i leverandørkjeden.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den risikoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

OVL har etablert en tydelig og forankret praksis for kartlegging og vurdering av risiko i leverandørkjeden. Arbeidet utføres av Bransjedirektør på vegne av medlemsvirksomhetene, og bygger på en kombinasjon av systematiske metoder, dialog med leverandører og bruk av anerkjente verktøy. Selv om det så langt ikke er avdekket negativ påvirkning eller skade hos våre leverandører, legger vi til grunn at dette ikke nødvendigvis betyr at risiko ikke forekommer. Derfor arbeider vi kontinuerlig med å styrke kunnskapsgrunnlaget og forbedre oversikten over komplekse leverandørkjeder.

Risikokartleggingen har i hovedsak vært basert på selvrapporteringsskjema, leverandørens egne bærekraftsrapporter og informasjon fra offentlig tilgjengelige kilder. Ved behov har vi innhentet muntlige avklaringer, og ved tips eller uklarheter har vi kontaktet leverandører direkte for å sikre korrekt forståelse. Alt arbeid gjennomføres i tråd med OVLs etablerte rutiner og ansvarlinjer.

For å systematisere innhentet informasjon benytter OVL Etisk Handel Norge sitt Salient Risk Tool. Verktøyet gir et strukturert bilde av hvor risiko typisk oppstår, og viser at store deler av produksjonen av produkter, komponenter og materialer i vår bransje skjer i USA, Storbritannia og Kina. Disse landene har dokumentert risiko knyttet til korrupsjon, diskriminering, organisasjonsfrihet og miljø- og klimautslipp.

På bakgrunn av dette har OVL valgt å prioritere risiko knyttet til miljø og klima, da dette vurderes å ha størst påvirkning på samfunnet og bransjens samlede fotavtrykk. Samtidig anerkjenner vi at det også foreligger risiko knyttet til menneskerettigheter og arbeidsforhold i enkelte produksjonsland.

Kartleggingen omfatter i denne fasen ikke medlemsvirksomhetenes interne produksjon eller tjenester de utfører for hverandre. Dette er et bevisst valg: siden medlemmene i stor grad benytter de samme eksterne leverandørene, ville en kartlegging av interne prosesser i liten grad tilføre ny innsikt i denne fasen. Det kan likevel bli aktuelt å inkludere dette på et senere tidspunkt.

Videre er enkelte mindre leverandører foreløpig ikke inkludert, da OVL har prioritert å etablere god oversikt over de største og mest sentrale aktørene først. Dette arbeidet vil utvides i 2026.

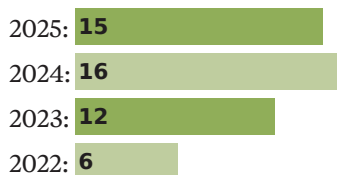
Leverandørene varierer betydelig i modenhet og systematikk. Noen har egne bærekraftsteam, gjennomfører inspeksjoner og publiserer detaljerte rapporter, mens andre kun stiller krav til underleverandører gjennom kontrakter. Nyere leverandører har ofte mer etablerte rutiner for bærekraft og miljø enn eldre aktører. Vi vurderer også i hvilken grad leverandørene har oversikt over egne leverandørkjeder. Leverandører med egen produksjon har generelt bedre kontroll enn rene videreselgere, og mange av våre leverandører har langvarige relasjoner med sine fabrikker, noe som bidrar til bedre kommunikasjon og oppfølging.

Det er likevel identifisert enkelte områder hvor vi mangler tilstrekkelig informasjon til å gjennomføre en fullstendig risikovurdering. Dette gjelder særlig leverandører med liten omsetning inn i bransjen, leverandører uten etablerte rutiner for bærekraft og leverandører som ikke har oversikt over egen leverandørkjede. Disse vil følges opp særskilt i 2026. I tillegg vil OVL ferdigstille en egen risikokartlegging knyttet til råvarer og materialer som brukes i ortopediske hjelpemidler. Det foreligger kjent risiko knyttet til miljøskader og menneskerettighetsbrudd ved utvinning av enkelte metaller, og dette arbeidet vil gi et mer detaljert bilde av risiko i de tidligste leddene av leverandørkjeden.

Arbeidet med risikokartlegging vil fortsette og utvides i 2026. Flere leverandører – både bransjespesifikke og ikke-bransjespesifikke – vil inkluderes, og vi vil styrke dialogen med leverandører som i dag ikke har tilstrekkelig dokumentasjon. Så langt er det ikke avdekket forhold som krever umiddelbar oppfølging, men OVL vil fortsette å arbeide systematisk for å sikre ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis i hele leverandørkjeden.

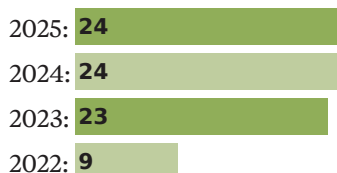
Indikator

Antall assosierte medlemmer av OVL som er kartlagt

I 2025 gikk et assosiert medlem i OVL ut av OVL, derfor er antall assosierte medlemmer gått ned med ett medlem

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

Vi øker stadig antallet leverandører. Det oppleves at mindre leverandører som brukes lokalt blir forespeilet OVL sine retningslinjer og policyer, og slik følger de kravene OVL stiller. Disse ble ikke formelt kartlagt av OVL i 2025

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

Vi vet at det forekommer betydelig risiko for negativ påvirkning på miljø, mennesker og samfunn i fabrikkproduksjon av produkter, komponenter og materialer til den ortopeditekniske bransjen. Dette inkluderer blant annet risiko for miljøskader i produksjonsprosesser, brudd på grunnleggende arbeidstakerrettigheter, mangelfulle sikkerhetsrutiner, diskriminering og manglende organisasjonsfrihet. Disse risikoene er identifisert gjennom leverandørenes rapportering, offentlig tilgjengelig informasjon og bruk av Etisk Handel Norge sitt Salient Risk Tool.

Selv om disse risikoene er reelle og relevante, har OVL vurdert at de i stor grad henger sammen med – og overlapper – de risikoområdene som allerede er prioritert i vår kartlegging. Vi har derfor valgt å konsentrere innsatsen om de mest fremtredende risikoområdene i denne fasen, særlig knyttet til miljø- og klimautslipp. Dette innebærer likevel ikke at øvrige risikoer er nedprioritert eller ignorert; de inngår i vårt samlede risikobilde og vil bli fulgt opp i det videre arbeidet.

For risikoer som er identifisert, men ikke prioritert i denne omgang, har OVL håndtert disse ved å:

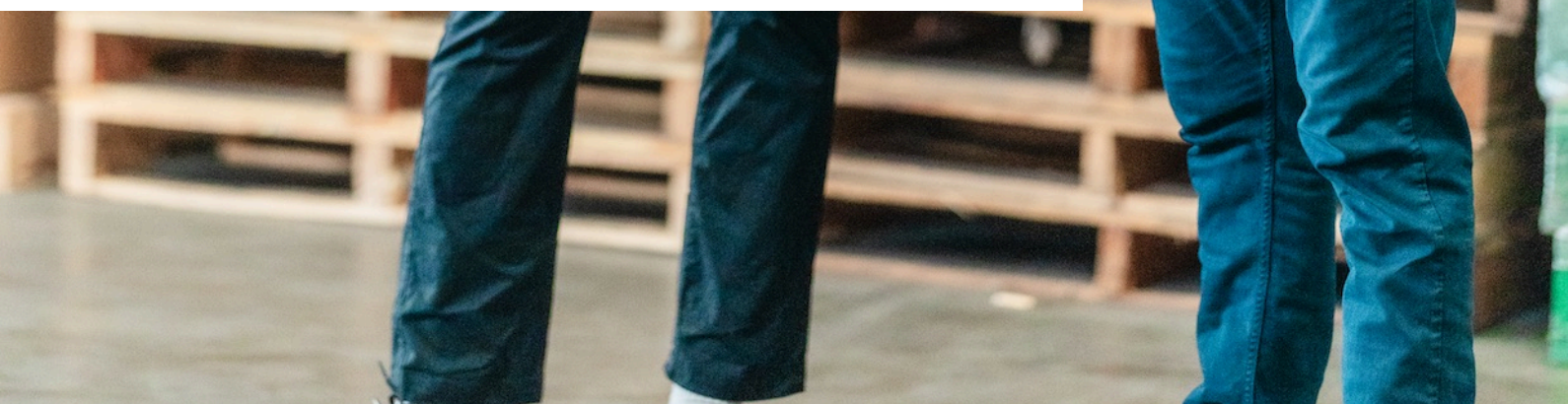
- dokumentere risikoene i vårt interne risikobilde, slik at de inngår i den samlede vurderingen av leverandørkjeden
- beholde løpende dialog med leverandører om forhold som berører menneskerettigheter, arbeidsforhold og samfunnspåvirkning
- etterspørre ytterligere informasjon der det er indikasjoner på svakheter eller manglende kontroll
- planlegge videre kartlegging, blant annet gjennom en egen risikovurdering av råvarer og materialer som ferdigstilles i 2026

Så langt har vi ikke avdekket negativ påvirkning eller skade i egen virksomhet eller i de produktområdene vi har kartlagt i leverandørkjeden. Samtidig erkjenner vi at det kan forekomme risiko for negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ikke er avdekket gjennom våre nåværende kartlegginger. Dette er en av grunnene til at OVL vil utvide arbeidet i 2026, inkludert en mer detaljert kartlegging av råvarer og en bredere inkludering av leverandører.

3**Håndtering av prioritert påvirkning**

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Negativ påvirkning på miljø og klima i forbindelse med frakt
Overordnet mål :	Få oversikt over klima- og gassutslipp i egne og øvrige leverandørkjeder
Status :	Denne er videreutviklet i 2025
Mål i rapporteringsåret :	Kartlegge hvilke områder vi kan redusere utslipp på i egne virksomheter med hovedfokus på frakt, og hvilke tiltak som kan være hensiktsmessige å vurdere for å redusere utslipp knyttet til frakt av hjelpemidler, komponenter og produkter.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

OVL har kommet et stykke i gang med kartleggingen av utslipp blant OVL sine medlemsvirksomheter. Denne kartleggingen har avdekket områder for forbedring i egne virksomheter, og man anser det som nødvendig å jobbe videre med en detaljert kartlegging.

Bevissthet rundt miljø og klimagassutslipp er økende i vårt bransje. Det er fokus på bruk av mer miljøvennlig emballasje, redusere bruk av plastposer, redusere bruk av fossilt drivstoff i biler, i tillegg til å se på mer miljøvennlige produksjonsmetoder som feks 3D-print. Det er og økende bruk av teams i forbindelse med presentasjon av nye produkter fra leverandørene, dette er og med på å redusere utslipp i forbindelse med reiser.

OVL er fast inne på utdanningen for ortopediingeniører i 3 klasse for å undervise om bærekraftig forretningspraksis, og hvordan OVL arbeider med dette. I 2025 var hovedfokuset rettet mot mulighet for å redusere miljø og klimagassutslipp i egen virksomhet. Hensikten med dette er nettopp at bevisstheten rundt dette er høy blant fremtidige ortopediingeniører.

Endring av rutiner kan være utfordrende å implementere, selv når hensikten er klar. Erfaringsutveksling knyttet til hvilke tiltak som fungerer godt i de enkelte virksomhetene kan være en god arena for inspirasjon, dette vil tilrettelegges for i regi av OVL

Arbeidet med felles begrepsavklaring fortsetter inn i 2026

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Det forventes at man vil kunne få sammenlignbare data ila 2026 til tross for at medlemsvirksomhetene våre er svært ulike i organisasjon og størrelse.

Det forventes at man kan redusere utslipp i egne virksomheter. I starten av dette arbeidet vil man være rettet mot utslipp knyttet til frakt, både i leverandørkjedene men og i egen utsendelse. Det forventes at de enkelte virksomhetene setter inn tiltak som er tilpasset virksomhetens størrelse og organisasjonsform

Ved å gjennomgå det felles klimaregnskapet vil man lettere kunne sette mål om reduksjon i de enkelte medlemsvirksomhetene.

Indikator

Hvor mange medlemsvirksomheter som har miljøsertifisering

2025: **5**

2024: **4**

Det har ikke tidligere vært målt systematisk så vi har ikke tall før 2024

Antall leverandører som har miljøsertifisering

2025: **10**

2024: **10**

Det har ikke tidligere vært målt systematisk så vi har ikke tall før 2024

	Risiko for korrupsjon i land det foregår mye råvareutvinning
Overordnet mål :	Kartlegge leverandørkjedene hos leverandører med mange underleverandører for å se om det er reell fare for korrupsjon ved produksjon
Status :	Arbeidet er etablert
Mål i rapporteringsåret :	Få på plass tilstrekkelig informasjon om hvilke kontrollfunksjoner våre leverandører har hos sine underleverandører gjennom feks sertifiseringer hos leverandør eller fabrikk.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Kartleggingen har allerede avdekket at store deler produksjon foregår i land med høy risiko for korrupsjon. Det er planlagt kartlegging av hvilke sertifiseringer som har fokus på på forebygging av korrupsjon blant våre leverandører

Kartlegging av leverandørers egen CoC for å se om de følger ILO-konvensjonene skal på plass i 2026

Leverandører med aktivitet i land hvor det er høy grad av korrupsjon vil følges opp individuelt for redegjøring av hvordan det jobbes med forebygging av korrupsjon.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Det forventes at leverandørene kan svare ut hvordan de jobber aktivt for å forebygge korrupsjon, samt hvilke tiltak de setter inn ved behov.

En enkel og systematisk oversikt over hvilke leverandører som innehar hvilke sertifiseringer (og innholdet i disse) skal etableres og distribueres til medlemmene ila 2026

	Risiko for skade på mennesker ved råvareutvinning
Overordnet mål :	Kartlegge hvorvidt produksjonsfabrikkene vi kjenner til ved navn er sertifisert mtp HMS. Dette gjelder alle fabrikker vi kjenner til
Status :	Vi har en god oversikt over navngitte fabrikker allerede
Mål i rapporteringsåret :	Få på plass oversikt over fabrikknavn i leverandørkjeden for felles leverandører.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Leverandørene kartlegges mtp sertifiseringer og hvilke HMS-krav som stilles i de ulike sertifiseringene. Leverandører kartlegges individuelt for å få navn på de fabrikkene vi per i dag ikke har navn på. Det skal etableres en egen kartlegging på risikoutsatte råvarer, som vil kunne gi en indikasjon på hvor stor risiko det er knyttet til skade på mennesker ved utvinning å et generelt grunnlag

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Det forventes at leverandørene gjennom sertifiseringer og revisjoner kan redegjøre for hvilke HMS-tiltak som iverksettes på fabrikkene. Dersom det foreligger skader, forventes det at man redegjør for hvilke tiltak som settes inn. Det forventes at medlemsvirksomhetene tilpasser sin innkjøpspraksis etter kjent risiko for skade på mennesker ved råvareutvinning

	Arbeideres rettigheter til organisering i land hvor en stor del av produksjonen foregår
Overordnet mål :	Øke fokuset på arbeidernes rettigheter i land hvor våre leverandører har mye produksjon
Status :	Kartleggingsarbeidet er etablert
Mål i rapporteringsåret :	Det skal hentes inn redegjørelser fra leverandørene om hvordan de jobber med arbeideres rettigheter til organisering gjennom revisjoner og jevnlig dialog med fabrikker.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Informere leverandørene våre om at dette er en risiko som OVL ønsker å kartlegge videre, og understreke at dette vil være et av hovedfokusområdene for 2026

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Øke bevisstheten blant leverandører om den identifiserte risikoen og legge til rette for et strukturert samarbeid med leverandørene for å samle inn relevant data og innsikt.
 Dette vil føre til en forbedret risikokartlegging på et overordnet nivå

	Risiko for skade på miljø, mennesker og dyr i forbindelse med råvareutvinning
Overordnet mål :	Få oversikt over råvareutvinning i leverandørkjedene
Status :	Vi har en viss oversikt, men ikke total
Mål i rapporteringsåret :	Etablere en egen Supplier Code of Conduct knyttet til råvarer som distribueres leverandører. Den skal etableres på norsk og på engelsk

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Det er etablert en egen risikovurdering på materialer på generelt grunnlag, denne skal videreutvikles

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Det forventes økt kompetanse om lokasjoner av råvareutvinning i leverandørkjedene.

3.B Andre tiltak for å håndtere risiko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

OVL og våre medlemsvirksomheter har over flere år arbeidet systematisk for å redusere risiko for negativ påvirkning på natur og miljø i både egen virksomhet og i leverandørkjeden. Miljø- og klimarisiko er et sentralt tema i bransjen, særlig fordi produksjon av ortopediske hjelpemidler innebærer bruk av kjemikalier, materialer som ikke kan gjenbrukes og prosesser som genererer avfall. Dette gjør miljøpåvirkning til et iboende risikoområde som krever kontinuerlig oppfølging.

I 2025 har arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp i hovedsak vært rettet mot medlemsvirksomhetenes egne utslipp, med særlig fokus på scope 1 og scope 2. Dette har vært et bevisst strategisk valg. Leverandørene våre har allerede etablert egne klimaregnskap og rapporteringsrutiner, og mange av dem opererer i markeder hvor kravene til klimadokumentasjon er betydelig mer modne enn i Norge. Det betyr at ytterligere innsats fra OVLs side i liten grad vil påvirke deres utslippsnivå direkte.

For medlemsvirksomhetene derimot – som varierer i størrelse, organisering og modenhet – er potensialet for faktisk utslippsreduksjon langt større. Det er her vi kan oppnå størst effekt, både gjennom kompetanseheving, felles begrepsapparat og mer systematisk kartlegging av egne utslipp. Ved å styrke virksomhetenes forståelse av egne direkte utslipp (scope 1) og indirekte utslipp fra energi (scope 2), legger vi grunnlaget for mer målrettede tiltak og en mer enhetlig tilnærming i bransjen.

I leverandørkjeden ser vi at mange av våre leverandører har iverksatt egne miljøtiltak og kommuniserer dette tydelig på sine nettsider. Flere er sertifisert etter relevante miljøstandarder, noe som bidrar til å redusere risiko for miljøskade i produksjonsleddene. Samtidig er det variasjon i modenhet og praksis, og OVL følger derfor opp leverandører som mangler dokumenterte miljøtiltak eller sertifiseringer.

I egen virksomhet har bransjen lenge hatt fokus på å redusere miljøbelastning gjennom gode HMS-rutiner, riktig håndtering av farlige kjemikalier og systematisk kildesortering der dette er mulig. Medlemsvirksomhetene er underlagt strenge krav fra blant annet Arbeidstilsynet, og i 2023 ble det gjennomført flere tilsyn som bekreftet at virksomhetene har etablert gode rutiner for sikker håndtering av kjemikalier og verneutstyr. Dette bidrar til å redusere risiko for skade på både mennesker og miljø.

Vi ser også en økende bevissthet rundt emballasje, produksjonsmetoder og transport – både hos leverandører og medlemsvirksomheter. Flere har innført tiltak som:

- redusert frekvens på forsendelser for å kutte transportutslipp
- overgang fra plast til papirbasert emballasje
- bruk av tekstilnett i stedet for plastposer
- vurdering av alternative, mer miljøvennlige materialer
- redusert egen bilpark

Disse tiltakene reduserer risiko for unødvendig ressursbruk og plastforurensning, og viser at både leverandører og medlemmer arbeider aktivt for å minimere miljøavtrykket.

For å styrke risikohåndteringen ytterligere har OVL kartlagt utslipp knyttet til blant annet energibruk, avfallssortering, reiseaktivitet og bilpark hos medlemsvirksomhetene. Målet er å etablere et helhetlig klimaregnskap som gir grunnlag for målrettede tiltak og kontinuerlig forbedring.

I 2024 startet OVL et systematisk arbeid med å kartlegge hvilke leverandører som har miljøsertifiseringer. Dette arbeidet videreføres i 2026 og vil også omfatte medlemsvirksomhetene. Formålet er å få bedre innsikt i hvilke kontrollmekanismer som finnes i leverandørkjeden, og å identifisere områder hvor det er behov for ytterligere tiltak for å redusere miljø- og naturpåvirkning.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

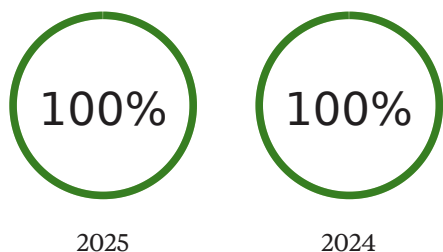
Det er i 2025 etablert en oversikt over klimagassutslipp i medlemsvirksomhetene, inkludert de variablene som kan ha negativ påvirkning på miljø og klima. Dette arbeidet har gitt et mer helhetlig bilde av hvor utslippene faktisk oppstår, og hvilke deler av virksomheten som bidrar mest. Kartleggingen omfatter blant annet energibruk, transport, avfallshåndtering og andre aktiviteter som inngår i virksomhetenes direkte og indirekte utslipp

Ved å identifisere disse utslippskildene vil medlemsvirksomhetene ha et tydeligere grunnlag for å forstå hvor tiltak vil ha størst effekt. Oversikten fungerer som et første steg i arbeidet med utslippsreduksjon, og gjør det mulig å prioritere innsatsområder på en mer målrettet måte. Samtidig vil kartleggingen kunne bidra til økt bevissthet internt i virksomhetene om hvordan daglige rutiner, innkjøp og energibruk påvirker det totale klimaregnskapet.

Arbeidet har også synliggjort at det er betydelige forskjeller mellom virksomhetene når det gjelder utslippsnivå, modenhet og kapasitet. Dette understreker behovet for et felles rammeverk og begrepsapparat, slik at bransjen kan jobbe mer enhetlig med klimarelaterte tiltak i årene fremover.

Indikator

Andel leverandører som måler sine klimagassutslipp

Vi har målinger i samtlige medlemsvirksomheter, men det er ulikt hvilke data man har tilgjengelig.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

OVLs innkjøpspraksis er i hovedsak knyttet til kjøp av lagerførte produkter fra leverandører som allerede har distribusjon og varelagre i Norge eller Skandinavia. Dette innebærer at innkjøpene i liten grad påvirker produksjonsvolum eller produksjonsforhold hos leverandørene, ettersom det ikke bestilles store serier eller gjentakende produksjon. Hver bestilling er i praksis knyttet til enkeltleveranser basert på konkrete kundeordrer.

Medlemsvirksomhetene er små aktører i et globalt marked, og har derfor begrenset mulighet til å drive omfattende eller «aggressive» prisforhandlinger. Dette gjør at påvirkningskraften i leverandørkjeden i utgangspunktet er begrenset. Likevel viser erfaringene fra 2024 og 2025 at bransjen samlet kan utgjøre en forskjell når krav og forventninger kommuniseres tydelig og konsekvent.

Det har tidligere vært en hendelse hvor OVL ikke mottok nødvendig informasjon fra en leverandør. En av medlemsvirksomhetene valgte da å vise til OVLs retningslinjer for leverandører før de gjennomførte et kjøp. Dette presset førte til at leverandøren likevel oversendte etterspurt informasjon til OVL. Hendelsen illustrerer at selv om hver enkelt virksomhet er liten, kan bransjen oppnå reell påvirkning når medlemmene står samlet og viser til felles krav og forventninger. Et annet eksempel oppstod i overgangen mellom 2023 og 2024, da OVL ble kontaktet av en leverandør som hadde fått beskjed om at det ikke var aktuelt å handle fra dem før de hadde akseptert OVLs Code of Conduct og kunne fremvise sin egen. Denne leverandøren er per 01.01.2026 ikke medlem av OVL. Hendelsen viser at medlemmene i økende grad stiller krav til sine leverandører, og at OVLs arbeid med å fremme ansvarlig forretningspraksis faktisk påvirker innkjøpsbeslutninger.

Disse erfaringene viser at selv om innkjøpsvolumene er små, kan bransjen utøve påvirkning gjennom og ha felles standarder og tydelige forventninger. Ved at det konsekvent henvises til OVLs retningslinjer og Code of Conduct vil kommunikasjonen være lik, og dermed tydelig i sine forventninger. Dette styrker bransjens samlede posisjon og bidrar til at leverandørene i større grad forstår at etterlevelse av etiske og bærekraftige krav er en forutsetning for samarbeid.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Vi produserer individuelt tilpassede ortopediske hjelpemidler. Det betyr i vanlig produksjonsterminologi at vi produserer prototyper. Produktene vi leverer produseres på ulik måte hver gang da de lages etter mål, har ulik funksjon og krav osv.

Komponenter og ferdigproduserte produkter som kjøpes er CE-merket. Dette innebærer at det oppfyller EUs krav til helse, sikkerhet og miljøvern. CE-merket er en erklæring fra produsenten om at produktet er i samsvar med EUs regelverk, og viser at produktet følger de nødvendige standardene og reguleringene.

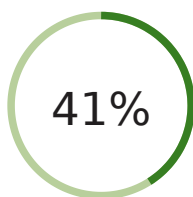
Regulatorisk er vi pålagt å følge EU:s regulativ Medical Device Regulative (MDR) for medisinsk utstyr, og de fleste leverandører / produsenter som leverer produkter til bransjen er derfor som et minimum sertifisert i henhold til ISO13485. Det er medisinske krav til materialer og komponenter som skal brukes på en kropp, og våre medlemsvirksomheter skal kun kjøpe materialer og produkter som oppfyller disse kravene

Flere av våre felles leverandører har sertifiseringer innen ulike felt. Vi ser at leverandørene har stor grad av sertifiseringer, mens medlemmene har noe mindre sertifiseringer. 41 % av de kartlagte leverandørene er sertifisert innen bærekraft og miljø, mens 20 % av OVL sine medlemmer har tilsvarende sertifiseringer. I tillegg oppgir flere at man jobber etter prinsippene som ligger i sertifiseringene, men de har ikke blitt sertifisert enda.

I 2026 vil arbeidet med en oversikt over sertifiseringene jobbes videre med på en systematisk måte slik at man enkelt kan søke opp hvilke leverandører som innehar hvilke sertifiseringer

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder med bærekraftssertifisering

2024

Dette har ikke vært målt tidligere så vi har ikke sammenligning over flere år

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

OVL støtter aktivt opp om retten til fri fagorganisering gjennom måten vi vurderer og følger opp leverandørkjeden på. En betydelig andel av produktene som kjøpes inn av medlemsvirksomhetene er produsert i europeiske land som Tyskland, Frankrike og Nederland, hvor retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger er godt etablert og lovmessig beskyttet. Dette gir et solid utgangspunkt for ansvarlig forretningspraksis, og innebærer at store deler av produksjonen skjer i land med sterke arbeidstakerrettigheter.

Samtidig viser kartleggingen av leverandørkjeden at en betydelig del av produksjonen foregår i land som Kina, USA og Portugal. I disse landene er retten til fri fagorganisering og kollektive forhandlinger i varierende grad

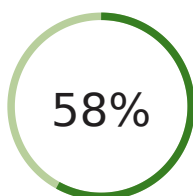
begrenset eller mindre beskyttet. Dette gjør det nødvendig å rette oppmerksomheten mot hvordan våre leverandører følger opp sine fabrikker og underleverandører, og hvilke tiltak de har på plass for å sikre arbeidstakeres rettigheter i praksis.

Leverandørene våre benytter ofte flere underleverandører, avhengig av produksjonsvolum, organisasjonsform og type komponenter. Det er derfor ikke gitt at manglende rettigheter i et land automatisk betyr at leverandøren ikke har fokus på dette i sin egen oppfølging. Likevel viser kartleggingen at en betydelig del av produksjonen skjer i land hvor arbeidstakeres rett til organisering og forhandling er begrenset, og hvor risikoen for brudd på grunnleggende arbeidstakerrettigheter er høyere.

Det er nettopp på bakgrunn av disse funnene at arbeidstakerrettigheter – inkludert retten til fri fagorganisering – er løftet frem som et prioritert område for videre arbeid i 2026. OVL vil fortsette å etterspørre dokumentasjon, stille krav til leverandørene og vurdere hvordan de følger opp sine underleverandører. Målet er å bidra til at arbeidstakeres rettigheter ivaretas i hele leverandørkjeden, også i de leddene hvor risikoen er størst.

Indikator

Andel leverandører i land med begrensninger i fri fagorganisering eller kollektive forhandlinger

2024

Majoriteten av leverandørene har en eller flere underleverandører i land med begrensninger i fri fagorganisering eller kollektive forhandlinger. Dette har ikke vært målt tidligere så vi har ikke sammenligningsgrunnlag over flere år

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

OVL arbeider aktivt med kompetanseheving og bevisstgjøring om bærekraftig forretningspraksis gjennom flere strukturerte tiltak. Et sentralt element i dette arbeidet er opplæringen som gis til medlemmer, assosierte medlemmer og andre relevante aktører på de halvårlige medlemsmøtene. Disse samlingene fungerer som en viktig arena for faglig utvikling, erfaringsdeling og forankring av felles standarder i bransjen.

Bærekraftig forretningspraksis – og begrunnelsen for hvorfor OVL prioriterer dette arbeidet – er et fast tema på medlemsmøtene. Deltakerne inkluderer ledere, avdelingsledere, kvalitetsansvarlige og annet nøkkelpersonell med beslutningsmyndighet, i tillegg til representanter fra våre felles leverandører. På denne måten sikres det at kunnskap om bærekraft, miljøpåvirkning og ansvarlig leverandørstyring forankres i alle ledelsesledd i virksomhetene, og ikke kun hos enkeltpersoner.

I tillegg til medlemsmøtene arbeider OVL systematisk med aktsomhetsvurderinger gjennom en egen arbeidsgruppe for de medlemsvirksomhetene som omfattes av Åpenhetsloven. I 2025 ble det gjennomført fire møter i denne gruppen. Representantene rapporterer videre til sine respektive virksomheter, noe som bidrar til at kunnskapen spres bredt og at arbeidet får praktisk betydning i den daglige driften. For å ivareta prinsippet om åpenhet har OVL også formidlet status og erfaringer fra arbeidsgruppen til hele medlemsmassen.

Per i dag har OVL ikke direkte tilgang til arbeidere lenger ned i leverandørkjeden. Vi har derfor valgt å fokusere på de aktørene vi har direkte kontakt med – primært leverandørene og deres dokumentasjon. Dette er et bevisst valg basert på både ressursbruk og reell påvirkningskraft. Samtidig erkjenner vi at dette er et område som kan utvikles videre, og at økt innsikt i underleverandørleddene vil være viktig på sikt.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikklser i egen virksomhet og leverandørkjeden

OVL har etablert tydelige og forpliktende forventninger til bekjempelse av korrupsjon og bestikklser, både i egen virksomhet og i hele leverandørkjeden. I OVLs Code of Conduct er antikorrupsjon løftet frem som et eget hovedpunkt, og både medlemsvirksomheter og assosierte medlemmer har formelt forpliktet seg til å følge disse kravene. Retningslinjene er klare: all form for korrupsjon, utilbørlig påvirkning, bestikklser eller forsøk på å oppnå fordeler gjennom uetiske metoder er strengt forbudt. Dette gjelder uavhengig av om handlingen skjer direkte, indirekte eller gjennom tredjeparter.

I tillegg til Code of Conduct har OVL utviklet egne retningslinjer som utdyper forventningene til integritet og ansvarlig forretningspraksis. Disse retningslinjene beskriver hvordan medlemsvirksomhetene skal opptre i møte med leverandører, samarbeidspartnere og offentlige aktører, og de understreker betydningen av å identifisere, forebygge og håndtere risiko for korrupsjon i alle ledd av leverandørkjeden. Retningslinjene fungerer som et praktisk verktøy for virksomhetene, og bidrar til å sikre at vurderinger av korrupsjonsrisiko gjøres systematisk og konsistent.

OVLs krav er utformet i tråd med internasjonalt anerkjente standarder, inkludert ILOs menneskerettighetskonvensjoner og etablerte prinsipper for ansvarlig næringsliv. Dette innebærer at både OVL og medlemsvirksomhetene forplikter seg til å opptre med høy etisk standard, og til å bidra til at leverandørkjeden er fri for korrupsjon, maktmisbruk og urettmessig påvirkning. Ved å knytte arbeidet til internasjonale normer sikres det at forventningene er robuste, relevante og i tråd med beste praksis.

Gjennom dette rammeverket signaliserer OVL tydelig at korrupsjon og bestikklser ikke tolereres. Arbeidet bidrar til å etablere en felles forståelse i bransjen om hva som forventes, og det styrker tilliten mellom aktørene i leverandørkjeden. Det legger også grunnlaget for at medlemsvirksomhetene kan opptre med større trygghet og forutsigbarhet i sine innkjøpsprosesser, og for at leverandørene vet hvilke standarder de må etterleve for å være en del av bransjefellesskapet.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Temaet er gjennomgående i dialogen med leverandørene, og det løftes frem i så godt som all kommunikasjon vi har med dem. Dette gjør at forventningene våre er tydelig kommunisert, og at leverandørene kontinuerlig blir minnet om kravene som ligger til grunn for samarbeidet. Over tid har dette bidratt til en felles forståelse av hva som kreves, og til at temaet er integrert som en naturlig del av dialogen mellom OVL og leverandørene.

A man with short brown hair and a beard, wearing clear safety glasses with blue frames, is looking down and to the right. He is in a factory or industrial setting, with large metal structures and overhead lights visible in the background. The lighting is bright, coming from overhead fixtures. The overall tone is professional and focused.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

I OVL er ansvaret for å overvåke effekten av tiltakene som iverksettes i aktsomhetsarbeidet lagt til sekretariatet, med Bransjedirektør som operativt ansvarlig. Bransjedirektør følger løpende med på utviklingen i både medlemsvirksomhetene og leverandørkjeden, og innhenter informasjon gjennom SEQ-skjema, leverandørrapporter, nettsider og direkte dialog. Dette gir et kontinuerlig bilde av hvordan tiltakene fungerer i praksis, og hvilke indikatorer som viser endring eller behov for justering. Resultatene rapporteres jevnlig til styret og til medlemsvirksomhetene, slik at hele organisasjonen har innsikt i utviklingen.

Når det gjelder tiltak som gjennomføres i selve leverandørkjeden, ligger ansvaret for oppfølging hos leverandørene selv. De fleste av våre leverandører har etablert egne kontrollsystemer og sertifiseringer som forplikter dem til å overvåke effekt og resultater av tiltak internt. OVLs rolle er å sikre at leverandørene faktisk følger opp disse forpliktelsene, og å etterspørre dokumentasjon der det er nødvendig. På denne måten fungerer OVL som en pådriver og kontrollinstans, uten å overta ansvaret som ligger hos leverandørene.

Evalueringen av OVLs aktsomhetsvurderinger skjer i to formelle fora. Arbeidsgruppen for Åpenhetsloven fungerer som et faglig rom for å drøfte funn, metodikk og prioriteringer, og for å vurdere om tiltakene som er iverksatt gir ønsket effekt. I tillegg behandles arbeidet i styret, som har det overordnede ansvaret for retning, prioriteringer og ressursbruk. Bransjedirektør legger frem vurderinger og anbefalinger i begge fora, og styret beslutter eventuelle endringer eller nye tiltak. Denne strukturen sikrer at evalueringen både er faglig forankret og strategisk styrt. Dersom det er behov evalueres arbeidet i samarbeid med rådgiver i Etisk Handel Norge

Per i dag fungerer denne prosessen godt. Bransjen er relativt liten, og det er korte avstander mellom aktørene, noe som gjør det enkelt å innhente informasjon og følge opp tiltak. For eksterne aktører som ønsker dialog med OVL, finnes det tydelige kontaktpunkter via nettsidene våre, hvor henvendelser går direkte til Bransjedirektør. Dette bidrar til å sikre åpenhet, tilgjengelighet og god forankring i hele bransjen.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Vi krever tilstrekkelig informasjon fra våre leverandører om hvilke risiko de selv har avdekket, og hvilke tiltak de velger å sette inn.

Noen av leverandørene publiserer egne dokument som beskriver hva deres bærekraftsarbeid, og hvilke fokusområder de har. Disse rapportene er offentlig tilgjengelig på leverandørenes sine egne nettsider.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Så langt har OVL ikke hatt tilfeller der negativ påvirkning eller skade er avdekket i leverandørkjeden eller i egen virksomhet. Det har derfor ikke vært nødvendig å gjennomføre direkte kommunikasjon med berørte interessenter i konkrete saker. Likevel har OVL etablert tydelige rutiner og kanaler for hvordan slik kommunikasjon skal foregå dersom en hendelse skulle oppstå.

OVL legger stor vekt på å være åpen om arbeidet med aktsomhetsvurderinger og håndtering av risiko. Informasjon om vårt arbeid med etisk handel, inkludert tiltak for å redusere negativ påvirkning og klimagassutslipp, publiseres fortløpende på våre nettsider. Her finnes også en egen kontaktlenke hvor interessenter kan henvende seg direkte til Bransjedirektør for spørsmål, innspill eller bekymringer knyttet til etisk handel og bærekraft. I tillegg informeres medlemmene fortløpende ved avdekking av potensielle risikoområder. Dette sikrer at både leverandører, medlemmer, brukere og andre eksterne aktører har en tydelig og tilgjengelig kanal for dialog.

I 2025 håndterte OVL en sak der det forelå en potensiell risiko for brudd på internasjonale handelssanksjoner. Det var viktig å understreke at dette aldri utviklet seg til en faktisk hendelse, og at det ikke ble avdekket forhold som innebar reell overtredelse av gjeldende regelverk. Risikoen var knyttet til usikkerhet i informasjonsgrunnlaget, ikke til dokumenterte brudd. I tråd med OVLs forpliktelse til åpenhet og ansvarlig forretningspraksis ble den potensielle risikoen likevel kommunisert til relevante samarbeidspartnere. Dette ble gjort for å sikre transparens, opprettholde tillit og gi alle parter mulighet til å vurdere situasjonen på et informert grunnlag. Åpenhetsprinsippet står sentralt i OVLs arbeid, og håndteringen av denne saken viser at organisasjonen etterstreber å være proaktiv og tydelig – også når risiko kun er hypotetisk. Denne tilnærmingen bidrar til å styrke samarbeidet i bransjen og viser at OVL tar både regelverk og etiske forpliktelser på alvor, selv i situasjoner der risikoen ikke materialiserer seg.

Dersom OVL skulle identifisere negativ påvirkning eller skade i fremtiden, vil kommunikasjonen med berørte interessenter skje gjennom de etablerte kanalene. Dette innebærer å informere om hva som er avdekket, hvilke tiltak som er iverksatt, og hvordan OVL følger opp saken videre. Målet er å sikre åpenhet, ansvarlighet og forutsigbarhet i håndteringen av slike situasjoner.

Ved å publisere relevant informasjon på nettsiden og tilby direkte kontakt med Bransjedirektør, legger OVL til rette for en transparent og tilgjengelig dialog med alle som kan bli berørt av vårt arbeid eller av forhold i leverandørkjeden. Dette er en viktig del av vår forpliktelse til ansvarlig forretningspraksis og kontinuerlig forbedring.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

OVL kommuniserer åpent om sitt arbeid med etisk handel, aktsomhetsvurderinger og bærekraft, og vi legger vekt på å gjøre dette tilgjengelig for både offentlige myndigheter, utdanningsinstitusjoner og andre interessenter. I dialogen med offentlige aktører – som NAV, relevante departementer og andre statlige kontorer – er arbeidet med etisk handel alltid en del av samtalen. Dette gjelder både i formelle møter og i løpende kommunikasjon. På denne måten sikrer vi at myndighetene er orientert om hvordan bransjen arbeider med ansvarlighet og risikohåndtering i leverandørkjeden.

OVL har også valgt å kommunisere arbeidet vårt inn i utdanningssektoren. Etisk handel og ansvarlig forretningspraksis er formidlet til OsloMet, som utdanner ortopediingeniører, og har vært et fast punkt i mange år. I 2025 vil temaet inngikk bærekraftsarbeidet inn i undervisningen for ortopediteknikere ved Trøndelag høyere fagskole. Dette bidrar til at kommende fagpersoner i bransjen får innsikt i hvordan etisk handel påvirker praksis, innkjøp og produksjon – og hvordan de selv kan bidra til ansvarlighet i sitt arbeid.

I tillegg publiserer OVL informasjon om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger, risikohåndtering og reduksjon av klimagassutslipp på våre nettsider. Her beskriver vi både hvordan vi jobber, hvilke prioriteringer som er gjort, og hvilke tiltak som er iverksatt. Nettsiden fungerer som vår åpne kanal for alle som ønsker innsyn i arbeidet, og inneholder også en direkte kontaktmulighet til Bransjedirektør. Dette gjør det enkelt for leverandører, medlemmer, offentlige aktører og andre interessenter å ta kontakt dersom de ønsker mer informasjon eller har spørsmål om OVLs arbeid med etisk handel.

Gjennom disse kanalene – myndighetsdialog, samarbeid med utdanningsinstitusjoner og åpen publisering på nettsidene – sikrer OVL en transparent og tilgjengelig kommunikasjon om vårt arbeid med ansvarlighet og bærekraft i bransjen.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Selv om OVL som bransjeorganisasjon ikke er omfattet av Åpenhetsloven, har vi valgt å følge åpenhetsprinsippet i vårt arbeid med etisk handel og aktsomhetsvurderinger. Vi ønsker at både medlemmer, leverandører, offentlige aktører og andre interessenter enkelt skal kunne få innsyn i hvordan vi arbeider med ansvarlig forretningspraksis.

For å sikre dette har OVL etablert en tydelig rutine for håndtering av eksterne henvendelser. Alle henvendelser som gjelder vårt arbeid med etisk handel, aktsomhetsvurderinger eller bærekraftig forretningspraksis går via kontaktinformasjonen på OVLs nettsider. Her finnes både en dedikert e-postadresse og et kontaktskjema som går direkte til Bransjedirektør. Bransjedirektør har ansvar for å motta, vurdere, besvare og følge opp henvendelser, eller eventuelt videreformidle dem til riktig medlemsvirksomhet dersom henvendelsen gjelder forhold som faller inn under Åpenhetsloven for den enkelte aktør.

Denne rutinen sikrer at alle eksterne henvendelser blir håndtert på en strukturert og sporbar måte. Bransjedirektør vurderer innholdet i henvendelsen, innhenter informasjon ved behov og gir et skriftlig svar innen rimelig tid. Dersom henvendelsen gjelder et forhold som krever oppfølging i leverandørkjeden, tas dette inn i OVLs løpende arbeid med risikokartlegging og dialog med leverandører.

OVL publiserer også informasjon om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger og bærekraft på våre nettsider. Dette inkluderer beskrivelser av metodikk, prioriteringer og tiltak, slik at interessenter kan holde seg oppdatert uten å måtte be om informasjon direkte. På denne måten kombinerer vi både proaktiv og reaktiv kommunikasjon, og legger til rette for åpenhet og tilgjengelighet i tråd med intensjonen i Åpenhetsloven. Medlemsvirksomhetene som faktisk er omfattet av Åpenhetsloven, publiserer sine egne rutiner på sine nettsider. OVL har gitt opplæring til medlemmene om lovens krav, og de har i tillegg gjennomført intern opplæring i sine egne virksomheter. Dette sikrer at henvendelser som gjelder konkrete selskaper blir håndtert av riktig aktør.

Indikator

Antall henvendelser relatert til Åpenhetsloven

2025: 0

2024: 0

Dette har ikke vært målt systematisk før

An aerial photograph of a lush green coffee plantation. Several workers are visible, scattered across the rows of coffee bushes, engaged in harvesting. The workers are wearing various colored clothing, including blue, red, and brown. The coffee plants are dense and vibrant green, filling the entire frame. The workers are positioned at different heights within the bushes, some appearing to be reaching for the fruit. The overall scene depicts a busy day of manual labor in a tropical agricultural setting.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

OVL har etablert en overordnet rutine for gjenoppretting dersom negativ påvirkning eller skade skulle bli avdekket i leverandørkjeden eller i egen virksomhet. Selv om vi så langt ikke har identifisert forhold som utløser behov for gjenopprettende tiltak, har vi forberedt en rutine som skal sikre at vi kan handle raskt, ansvarlig og i tråd med internasjonalt anerkjente prinsipper dersom en slik situasjon oppstår.

Gjenoppretting er forankret både i OVLs interne policy og i våre retningslinjer for leverandører. Dette innebærer at dersom OVL eller en av våre medlemsvirksomheter avdekker negativ påvirkning, skal saken håndteres gjennom en strukturert prosess som omfatter:

- umiddelbar vurdering av alvorlighetsgrad og omfang
- dialog med berørte parter, inkludert leverandører og eventuelle eksterne interessenter
- krav om korrigerende tiltak fra leverandøren der dette er relevant
- oppfølging og dokumentasjon av tiltakene som iverksettes
- vurdering av behov for ytterligere tiltak, inkludert midlertidig stans i samarbeid eller endring av leverandør

Som bransjeorganisasjon har OVL ikke direkte operativ kontroll over produksjon eller leverandørkjeder, men vi har et tydelig ansvar for å følge opp at leverandørene våre håndterer eventuelle funn på en forsvarlig måte. Vår rolle er å sikre at leverandørene gjennomfører nødvendige tiltak, og at gjenopprettingen skjer i tråd med våre retningslinjer og internasjonale standarder for ansvarlig forretningspraksis.

Per i dag har vi ingen indikasjoner på negativ påvirkning som krever gjenoppretting. Likevel er rutinen utformet slik at den kan tas i bruk umiddelbart dersom situasjonen endrer seg. Dette er en viktig del av OVLs arbeid med aktsomhetsvurderinger og vår forpliktelse til å bidra til ansvarlighet i hele den ortopeditekniske bransjen.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Dette har ikke vært aktuelt i 2025

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

OVL er en bransjeorganisasjon og har derfor ikke direkte tilgang til ansatte eller arbeidere lengre ned i leverandørkjedene. Likevel har vi et tydelig ansvar for å bidra til at ansatte i våre medlemsvirksomheter – og andre relevante interessenter – har tilgang til gode varslingskanaler og klagemekanismer. Vår tilnærming er derfor å styrke kompetansen og rutinene i medlemsvirksomhetene, som er de som faktisk har arbeidsgiveransvar og direkte kontakt med arbeidere og lokalsamfunn.

Medlemsvirksomhetene i OVL har egne varslingsrutiner, og disse er forankret i både lovverk og interne retningslinjer. OVL legger vekt på at ansatte skal få opplæring lokalt i hvordan de kan varsle om kritikkverdige forhold, og hvordan interessenter – inkludert arbeidere, brukere og lokalsamfunn – kan ta kontakt dersom de opplever negativ påvirkning eller skade. Dette inkluderer informasjon om interne varslingskanaler, eksterne varslingsmuligheter og hvordan henvendelser håndteres.

Disse varslingskanalene ligger offentlig tilgjengelig på nettsiden. Det oppleves stadig at øvrige tar kontakt med OVL via de samme kanalene om andre saker, noe som tolkes slik at kanalene er tilstrekkelig synlige for interesserte

Alle medlemsvirksomhetene har kontaktinformasjon lett tilgjengelig på sine nettsider og i sosiale medier. Dette gjør det enkelt for både ansatte og eksterne interessenter å ta kontakt dersom de har bekymringer eller ønsker å melde fra om forhold i leverandørkjeden. OVL følger opp at medlemmene har tydelige og tilgjengelige kanaler, og at varslingsrutinene er kjent i organisasjonen.

Så langt har OVL ikke mottatt indikasjoner på forhold som krever aktivering av varslings- eller klagemekanismer i leverandørkjeden. Samtidig anerkjenner vi at det kan forekomme behov som ikke er avdekket gjennom våre kartlegginger. Dette er en av grunnene til at vi legger vekt på å styrke dialogen med leverandører og sikre at varslingskanaler er tilgjengelige og kjent.

Når det gjelder ansatte i Norge, er disse i tillegg beskyttet av et omfattende lovverk, forsikringsordninger og et fungerende helse- og sikkerhetssystem. Dette gir et ekstra lag av trygghet og sikrer at arbeidstakere har flere uavhengige kanaler for å melde fra om kritikkverdige forhold.

Gjennom denne kombinasjonen av lokal opplæring, tilgjengelige kontaktpunkter og tydelige forventninger til medlemsvirksomhetene, arbeider OVL for å sikre at ansatte og andre interessenter har reell tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer – også i tilfeller hvor OVL selv ikke har direkte innsyn i de dypere leddene av leverandørkjeden.

Kontaktinformasjon:

Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund

Ninnis Thorkildsen, Bransjedirektør

post@ovl.no